

2025-10-21

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se
Diarienummer S2025/01291

Stiftelsen Allmänna Barnhuset, remissvar:

Hem för barn och unga För en trygg, säker och meningsfull vård SOU 2025:84

Stiftelsen Allmänna Barnhusets ser hoppfullt på de förändringar som föreslås i SOU 2025:84. Förslagen har ett tydligt barnrättsperspektiv vilket ger förutsättningar för att barnen ska kunna få stärkta möjligheter till en positiv utveckling. Att institutionsvården för barn och unga föreslås vara ett eget verksamhetsområde är ett erkännande av barnets särskilda skyddsvärde. Det är ett viktigt steg i riktning mot att barn och unga ska kunna mötas upp och ges förutsättningar att utvecklas positivt. Att dela upp i tre nivåer, att barn ska mötas av genomtänkt och professionellt stöd och ges tillgång till utbildning och hälso- och sjukvård välkomnas. Stiftelsen har förslag på ytterligare utredning vad gäller medföljande föräldrarnas perspektiv i förslaget hem för barn och föräldrar.

Nedan följer synpunkter i de av uppdragets förslag där Stiftelsen ser behov av utveckling.

9.7.1

Förslag: Socialnämnden ska, för den som vårdas med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga vid ett hem för barn och unga, med undantag för hem för barn och föräldrar, kunna besluta om:

- uppmaning till regelbunden provtagning för kontroll av nykterhet och drogfrihet, och
- begränsning av användning av elektroniska kommunikationstjänster.

En bestämmelse ska föras in i socialtjänstförordningen om att när ett beslut om uppmaning till regelbunden provtagning eller begränsning av användning av elektroniska kommunikationstjänster har verkställts ska det dokumenteras i den enskildes journal.

Stiftelsen tillstyrker delvis förslaget. Att förslaget inte inbegriper hem för barn och föräldrar är olyckligt, men begripligt utifrån LVU lagstiftningens utformning. Det motiveras med att barnet är så litet i denna inrättning att det faller på sin egen orimlighet.

Vi ser behov av ytterligare utredning för att se hur även medföljande förälder ska kunna uppmanas till regelbunden provtagning för kontroll av nykterhet och drogfrihet och begränsning av användning av elektroniska kommunikationstjänster. Att små barn har behov av placering i hem för barn och förälder är inte sällan en följd av att föräldern har utmaningar. Att det då ges juridiska förutsättningar att kunna stärka föräldraförmågan genom att möjliggöra drog- och alkoholtester samt begränsa användandet av elektroniska kommunikationstjänster. Att sådana ingripande åtgärder föreslås även gentemot föräldern motiveras med att situationen är av ett sådant slag att placering är nödvändig och att barnet då behöver kunna garanteras den trygghet från föräldern som förslagen kan ge förutsättningar för. En förälder som är drogfri och som ges stöd i att minska sitt skärmanvändande (som inte sällan kan innefatta spelmissbruk, eftervård av före detta partner, m.fl. utmaningar).

9.8.1

Förslag: Föreståndaren ska för den som vårdas vid ett hem för barn och unga, oavsett laglig grund för vården, kunna besluta om

- omhändertagande m.m. av otillåtna föremål,
- kroppsvisitation,
- rumsvisitation, och
- uppmaning till provtagning vid misstanke om påverkan.

Beslut om kroppsvisitation, rumsvisitation och uppmaning att lämna urin-, utandnings-, saliv- eller svettprov får endast fattas för den som vårdas vid ett generellt eller specialiserat hem för barn och unga.

En bestämmelse ska föras in i socialtjänstförordningen om att beslut om omhändertagande av otillåtna föremål, kroppsvisitation, rumsvisitation eller uppmaning till provtagning vid misstanke om påverkan ska dokumenteras i journalen för den som vårdas vid hem för barn och unga.

Stiftelsen tillstryker delvis förslaget. Att förslaget inte inbegriper hem för barn och föräldrar är olyckligt, men begripligt utifrån LVU lagstiftningens utformning. Det motiveras med att barnet är så litet i denna inrättning att det faller på sin egen orimlighet.

Vi ser behov av ytterligare utredning för att se hur även medföljande förälder ska kunna omfattas av en liknande lagstiftning. Att små barn har behov av placering i hem för barn och förälder är inte sällan en följd av att föräldern har utmaningar. Att det då ges juridiska förutsättningar att kunna stärka föräldraförmågan genom att möjliggöra dessa åtgärder även för den vuxne. Att sådana ingripande åtgärder föreslås även gentemot föräldern motiveras med att situationen är av ett sådant slag att placering är nödvändig och att barnet då behöver kunna garanteras den

trygghet från föräldern som förslagen kan ge förutsättningar för. Stiftelsen föreslår därför att frågan utreds vidare utifrån medföljande föräldrarnas synvinkel i hem för barn och föräldrar.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset efterfrågar sammanfattningsvis att förslagen som föreslås i kapitlen **9.7 Befogenheter för socialnämnden** och **9.8 Befogenheter för föreståndare** utreds utifrån medföljande vuxen i hem för barn och förälder. Fokus bör ligga på vilka av dessa åtgärder som är motiverade, möjliga och bedöms vara hjälpsamma utifrån medföljande vuxens perspektiv, utifrån barnets bästa.

Marianne Gabrielsson, sakkunnig, barn i den sociala barnavården.

Stockholm 2025-10-15

Anne Marie Brodén

Ordförande

Linda Ljunggren Syding

Generalsekreterare